

FORENINGEN NORDEN

Foreningen NORDEN Fredensborg

Nr. 97 november 2025

fredensborg.foreningen-norden.dk

Vi er på Facebook

Formandens klumme

Norden i kommunalpolitikken

Norden fylder ikke meget i den politiske debat ved kommunalvalget. Det gør det derimod i landspolitikken pga den aktuelle storpolitiske situation og med den russiske konfrontatoriske adfærd med droner, fly og hybridangreb på kritisk infrastruktur. Det nordiske samarbejde har stor interesse og det er glædeligt, at vi nu også har et bredere militært samarbejde,

Men vi skal ikke glemme det almindelige folkelige samarbejde. Det er noget politikerne i Fredensborg Kommune har fokus på gennem venskabsbysamarbejdet. Venskabsbyforum er et udvalg med et eget budget bestående af politikere og repræsentanter fra venskabsbyforeninger, sportsforeninger, musikskole og erhvervsliv. Her arbejder vi for gode og berigende aktiviteter i de nordiske venskabsbyer – og andre venskabsbyer - gennem idrætsstævner, camps for unge, filmworkshops, kortræf, musikfestivaler, konferencer mm.

I samarbejde med de andre venskabsbyer udfærdiges handlingsplaner, hvor forskellige aktiviteter fastlægges med tid og sted.

Den almindelige folkelige interesse for besøg i og udveksling med vores venskabsbyer understøttes med rejsetilskud til enkelte borgere, foreninger og skoler.

Efter kommunalvalget får Venskabsbyforum nye medlemmer. Lokalafdelingen håber på et fortsat godt og frugtbart samarbejde.

Udgivet af Foreningen NORDEN

Fredensborg lokalafdeling

norden.fredensborg@gmail.com

cvr 32709745

Redaktion: Lisa Juhler

Ansvarshavende redaktør: Lisa Juhler

Oplag: 100 eksemplarer

Forsidefoto: Sametinget i Karasjok

Fotograf: Jan Hellen

Foreningen Nordens bestyrelse:

Lisa Juhler, Kirkeskov alle 9, st, lejl.3

3050 Humlebæk ☎ 2251 0829

Jan Hellen, Bygvænget 826

2980 Kokkedal ☎ 4016 5105

Ina Laursen, Baunebjergvej 15 C

3050 Humlebæk ☎ 40346335

Bjørn Sandberg, Hvedevænget 48,

2980 Kokkedal ☎ 6130 2980

Annette Vasstrøm, Nivåpark 3, 2990

Nivå ☎ 51416021

Kontingent:

Personligt medlemskab: 315 kr.

Husstandsmedlemskab: 410 kr.

Pensionist: 215 kr.

Pensionistpar: 260 kr.

Foreningens konto: Danske Bank

reg nr. 1551 kontonummer 7107110

Nordisk Demokratidag

*På Grundtvigs Højskole i Hillerød
afholdt Foreningen NORDEN den 3.
oktober kl. 14-17.30 Nordisk
Demokratidag med foredragsholderne
Bertel Haarder, Rune Lykkeberg, Isabel
Bramsen og Tobias Bornakke.*

Kommende arrangementer

**Tirsdag den 2. december kl. 14-16.30
på Kulturstationen i Humlebæk**

Jul i Norden

Kom og vær med til at hygge og synge julemåneden ind.

Vi serverer kaffe, te og nordisk julebag. Vi skal synge sange akkompagneret af Lis Abildtrup, og vi skal naturligvis spille jule-banko. Vi håber du har lyst til at være med. Deltagelse koster 50 kr og tilmelding sker til Lisa Juhler på tlf 22510829 eller på mail lisajuhler@gmail.com. Betaling sker til foreningens konto reg 1551 kontonummer 7107110 eller efter aftale. Tilmeldingsfristen er den 27. november.

Tag med til Oslo den 11. til 15. juni 2026

Læs om foreningens og Euro Tourists rejsetilbud til Oslo s. 5-6

Mænd strikker

Den 1. september fortalte cand. mag i historie og religionsvidenskab Kasper Thomsen om strik og striketraditioner i Danmark og andre lande på Humlebæk Bibliotek

Mange havde fundet vej til biblioteket, så der var fuld sal til Kasper Thomsens fortælling i ord og billeder. Han fortalte mange historier og viste billeder af strikkende mænd. Tilbage i historien var det meget almindeligt, at både mænd og kvinder strikkede. Der skulle ikke være ledige hænder og uldvarerne var en god kilde til varmt tøj og ekstra indtægtskilder. Tjenestefolk, hosekræmmere, hyrder og søfolk havde strikketøjet klar, når der var mulighed for det.

Hosekræmmere og hyrder kunne gå samtidig med, at de strikkede. Ja, de kunne endda gå på stylder, hvilket mange franske hyrder i de bjergrige egne gjorde. Under 1. verdenskrig blev det set som solidaritet og støtte til de stakkels soldater i skyttegravene, at strikke strømper. Røde Kors satte gang i strikningen blandt borgerne i bl.a. USA.

Det var et yderst oplysende og morsomt foredrag om strikningens historie. /lij

Foto: Kasper Thomsen taler med tilhørere

Brændpunkt Østersøen

Niels Jensen fortalte om Østersø-områdets betydning i nyere historie på Humlebæk Bibliotek den 16. september

Niels Jensen fortalte i ord og billeder om Østersøen under den kolde krig og nu. Danmarks beliggenhed har igennem århundreder været et sikkerhedsproblem.

Øresundstolden har måske nok i perioder skabt rigdom til Danmark, men også været en kilde til konflikt med de lande, der skulle gennem Østersøen og Øresund videre ud i Skagerak, Nordsøen og Atlanterhavet.

Med englænderne, nederlænderne og amerikanerne i vest og russerne, svenskerne, hansestæderne og tyskerne i øst – lå Danmark udsat. Det gælder ligeså meget i dag, hvor Rusland konstant overskrider vore grænser med fly og droner.

Niels fortalte om hvordan man taklede de truende situationer gennem den kolde krig og op til i dag. Vi fik ord og billeder på krigsskibe og fly, men vi hørte også om efterretningsvirksomhed og spionjagt.

Nordisk Samarbejde i 150 år

Lars Hovbakke Sørensen fortalte den 8. oktober på Humlebæk Bibliotek om de nordiske samarbejde fra Skandinavismen i 1800-tallet til nutidens samarbejde.

Krigene i 1800-tallet gjorde Danmark fattigt og meget lille. Derfor voksede tanken om en skandinavisk union, hvor Norge, Sverige og Danmark sammen kunne vokse sig rigere og stærkere.

Et af de første skridt mod tættere samarbejde var Møntunionen, hvor man havde fælles mønt kaldet kronen.

Senere kom andre samarbejder til, og med tiden blev også Island og Finland en del af et større nordisk samarbejde.

Lars fortalte også om de forskellige landes politiske historie i perioden. Han mente, at i tider med krig og kriser voksede interessen for det nordiske. F.eks. voksede medlemstallet i Foreningen NORDEN, der var blevet dannet i 1919, fra nogle få tusinde i 30'erne til ca. 45.000 under besættelsen.

Lars mente også, at man ikke kan sammenligne mellemkrigsperioden med den nuværende spændte politiske situation, som nogen gør.

Der er lighedspunkter, men den helt store forskel er de europæiske landes mere stabile demokratier og tætte samarbejde - og at Finland og Sverige er kommet med i Nato.

Lars fortalte levende og med stort overblik om de enkelte nordiske landes tilgang til det nordiske samarbejde gennem perioden.

Lars Hovbakke Sørensen er adjunkt og ph.d ved Professionshøjskolen Absalon og har tidligere undervist ved bl.a. Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Nordisk Journalistcenter og Danmarks Journalisthøjskole. I 2014 fik Lars Statens Kunstfonds Litteraturpris for værket "En europæisk Danmarkshistorie. Fra oldtiden til i dag". *"Det er en helt enestående præstation. Den giver ligeså meget plads til Yngre Bronzealder som til Valdemar I og Danmark i 2. verdenskrig. Han behersker danmarkshistorie ned til mindste detalje og med et overblik og et udblik, der imponerer. Fremstillingen er ny, derved at den søger at forklare – et yndlingsord i bogen – det, der sker i Danmark med, hvad der sker i resten af Europa."*

Storbyrejse til Oslo

11. – 15. juni 2026

Arrangører: Euro Tourist og Foreningen NORDENs Nordsjællandskreds

Oslo – En smuk hovedstad med mange seværdigheder

Oslo er en charmerende by i bunden af den smukke Oslofjord. Byen er en spændende blanding af gammelt og nyt med den gamle bydels gader og pladser med omfattende grøn bevoksning som en kontrast til dristige nye bygninger tegnet af førende internationale arkitekter. I Oslo er der meget at give sig til. Mange spændende museer, fx Munch-Museet, Bygdøy, Vigelands Patken, Operahuset o.m.a.

Man spiser godt på Aker Brygge, og lige i nærheden findes både butikker og gallerier at udforske. De største shopping gader ligger omkring Karl Johans Gate.

Program:

11. juni

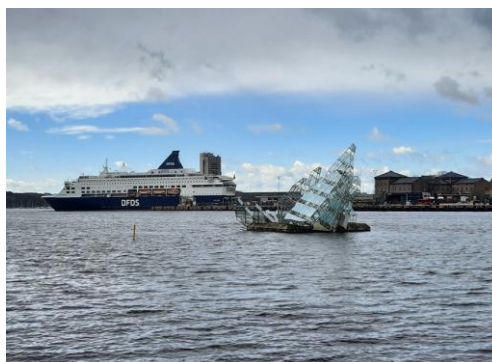
Go Nordic Cruise Line

Afgang fra København kl. 16.30

Ankomst til Oslo kl. 10.00 dagen efter

Overnatning i 2-sengs kahyt (indvendig type BL)

Dinner buffet og morgenmad ombord.

12. juni

Ved ankomst til Oslo bliver vi modtaget af vores guide Julia, som tager os med sporvogn forbi hotellet for at aflevere bagagen. Herefter tager vi til:

Munch Museet: I Munch findes Edvard Munchs gave til Oslo by bl.a. 1.100 malerier, 4.500 tegninger og akvareller, 18.000 grafiske arbejder, 6.000 bøger, breve og andre dokumenter. På museet vises et udpluk af disse og foruden Munchs kunst, vises samtidskunst i verdensklasse i det 13 etager høje byggeri.

Der er bestilt privat rundvisning.

Efter besøget tager vores guide os med på en tur med sporvogn til Frognerparken, som er en offentlig park, der bl.a. indeholder den verdensberømte skulpturpark "Vigelandsanlægget". På vejen tilbage til hotellet kan de, der har lyst, stå af lidt før og se Oslo's ældste kirke, hvor mange berømte nordmænd, bl.a. Munch ligger begravet. Herfra går vi ned i Domstredet (hvor de fine træhuse ligger) og kommer derfra til Grünerløkka og Akerselva, som er en moderne og meget charmerende bydel med masser af cafeer, designbutikker, kunstgallerier mv. Herfra tager vi sporvognen tilbage til hotellet.

Den norske Opera og Ballet (tilkøb)

Operahuset den 12. juni kl. 18.00 Ballet – Romeo og Julie

Billetter Kat. 1 Balkon midt 625 kr.

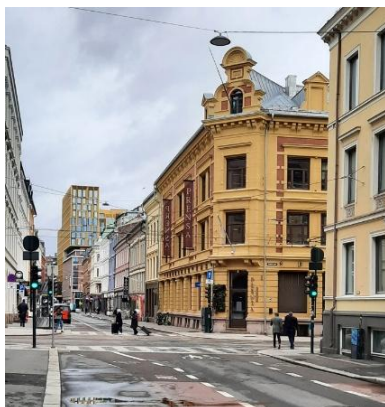
Billetter skal bestilles samtidig med bestilling af rejsen

13. juni Formiddag

Det nye Nasjonalmuseet som åbnede 11. juni 2022. Oplev ældre og moderne kunst, samtidskunst, arkitektur og design under samme tag og på helt nye måder i Nordens største kunstmuseum. Der er bestilt rundvisning.

Efter Nasjonalmuseet tager vi først en gåtur på Aker Brygge, hvor der er en fantastisk udsigt over fjorden. Vi kommer til Slottsparken og Slottet, Nationaltheatret og Stortinget samt Karl Johans Gate. Vi ser også Domkirken inden vi kommer tilbage til hotellet. Undervejs vil guiden fortælle om byens historie mv.

Aker Brygge

Skippersgate

14. juni

Hjemrejsedag

Dagen er til fri disposition, men Foreningen NORDEN arrangerer en tur til museumshalvøen Bygdøy. Vi tager bus 30 eller en færge fra Aker Brygge (pris 65 kr, varighed 57 min) til Bygdøy. Her kan man besøge Fram Museum (entré 180 no.kr) og Kon-tiki-museet (entré ca. 120 d.kr.). Turen er med egenbetaling.

Afgang fra Oslo kl. 16.30

Overnatning i 2-sengs kahyt (Indvendig type BL). Dinner buffet og morgenmad ombord.

15. juni

Ankomst København kl. 10.00.

Udførligt dagsprogram kan ses på hjemmesiden www.eurotourist.dk

Inkluderet i prisen:

2-sengs kahyt

Morgenmad og Dinner buffet

2 nætter på **Comfort Hotel Grand Central**

2 x morgen buffet på hotellet

Privat omvisning inkl. entré Munch Museet

Privat omvisning inkl. Entré Det nye Nasjonalmuseet

Dansk talende guide til rundvisning i Oslo den 12. og 13. juni

3 x 24 timer billet til offentlig transport i Oslo.

*Der vil blive arrangeret en fælles middag for deltagere den 13. juni.
Mere om dette senere.*

Pris pr. person kr. 4.950 i dobbeltkahyt/dobbeltværelser

Tillæg for enekahyt og eneværelse kr. 2.400. Tillæg for udvendig kahyt (på forespørgsel) kr. 600

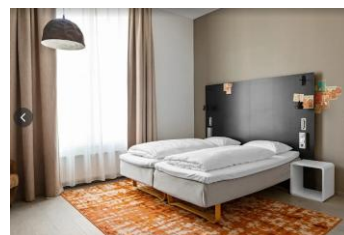
Vores hotel:

Hotellet er Oslos mest centrale hotel, beliggende ved Oslos Centralstation i den historiske Østbanehallen.

Her har vi Operaen, Munch Museet, Bjørvika og Karl Johan lige uden for døren.

Her findes et rigt udvalg af restauranter, butikker og caféer.

Alle hotellets værelser er godt lydisolerede, så du efter en lang dag kan nyde nattesøvnen i ro og fred. Alle værelser har naturligvis bad og toilet, gratis Wifi, TV. På hotellet findes restaurant, træningsrum, 24 timers reception, lobby lounge.

Tilmelding og betaling til Euro Tourist fra 2. januar 2026. Sidste frist for tilmelding er den 15. april

Euro Tourist, v/ Aalborg Rejsebureau ApS, Vesterbro 89, 9000 Aalborg, tlf. 98113400, info@eurotourist.dk, www.eurotourist.dk

Ved tilmelding skal oplyses deltageres fulde navn, fødselsdato, adresse, tlf og mail.

Busrundtur på Nordkalotten

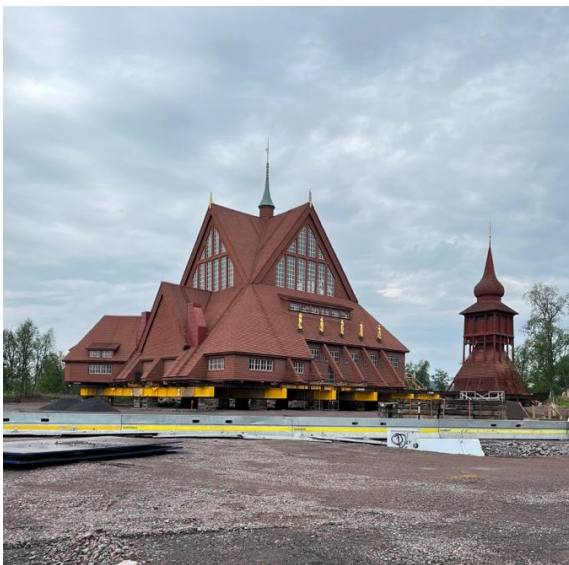
Tekst og fotos: Jan Hellen

Igen i år er sommerrejsen foregået i Norden, nærmere bestemt som en busrundtur på Nordkalotten de første 10 dage af august.

Vi tog en hotelovernatning i Kastrup 🇩🇰 hvorfra vi fløj med en mellemlanding i Stockholm til Kiruna i Nord-Sverige 🇸🇪. Efter en overnatning der, startede busturen ved at køre gennem et nordligt hjørne af Finland 🇫🇮, hvor vi fik en frokost, og derefter ind i Nord-Norge 🇳🇴 til den samiske by Kautokeino. Næste dag gik den videre til den samiske hovedstad, Karasjok. Herfra kørte bussen os til Honningsvåg på Magerøya med Nordkapp, hvor vi havde 2 overnatninger. Herefter gik turen til Alta og videre til Tromsø. Vi havde en overnatning hvert sted. Så stod den på Narvik og videre via Vesterålen til Lofoten, hvor vi havde 3 overnatninger i Svolvær. Klokken 4 om natten den tredje nat, kørte bussen mod Evenes lufthavn, hvorfra turen gik hjem til Danmark via Gardermoen nord for Oslo.

Det var første gang vi besøgte Kiruna i Sverige og de samiske byer samt Alta i Norge.

Kiruna er en gammel mineby, hvor man har udvundet jernmalm i undergrunden i årtier. Det har medført, at store dele af byen er blevet undergravet, så man har været bange for, at den ville "brase sammen". Derfor er man i disse år ved at flytte hele byens centrum. En af de bygninger, der skulle flyttes, var en stor, gammel trækirke. Da vi var der, var den gjort klar til flytning, som det ses af billedet til venstre nedenunder. 2½ uger senere blev kirken flyttet ca. 5 kilometer, hvilket blev fint dækket i danske medier.

Ved Kiruna er der et ishotel (Icehotel 365), som er åbent hele året. Vi overnattede ikke i ishotellet, men fik lov til at komme ind og se os omkring. At gå rundt på hotellet er som at være inde i et stort kunstværk af is. Alle værelserne er udsmykket af nogle af verdens bedste iskunstnere med forskellige fantastiske isskulpturer, som der kan ses et eksempel på i billedet til højre ovenover.

Kautokeino var den første samiske by på Finnmarksvidda i Nord-Norge, vi kom til. Her besøgte vi Juhls' sølvgalleri, som ligger på en højde lidt udenfor Kautokeinos centrum. Selve bygningen er i sig selv en arkitektonisk perle, som kan ses på billedet til højre øverst på næste side. Sølvmedjen var det første værksted for sølvsmykker i Finnmark, da det blev etableret i 1959. Familien Juhls udtrykker sig i flere former inden kunst og håndværk, men at lave smykker blev det vigtigste. Hvert eneste smykke laves fremdeles i sin helhed på værkstedet i Kautokeino. På billedet i midten på næste side skimtes fru Juhl, den ældre, sidde henne ved vinduet og arbejde på et stort vægkunstværk.

Vi var også så heldige, at komme forbi en samisk bryllupsfest i Kautokeino. På billedet til højre ses to samer på vej til festen.

Næste stop på turen var den samiske hovedstad, **Karasjok**. Her ligger Sametinget, et urfolks-parlament. Det er et billede af Sametinget, som er på forsiden af dette medlemsblad. *Sametinget* er en national, repræsentativ folkevalgt forsamling for samer i *Norge*. *Sametinget* arbejder for, at samerne skal få sikret og udviklet sine sprog, sin kultur og sit samfundsliv. Der er valg til Sametinget samme dag, som der er valg til Stortinget i Oslo.

I Karasjok ligger der også et spændende samisk museum. Museet forvalter over 5000 genstande. Dette er den største museale samling, som repræsenterer samisk kulturhistorie i Norge. De to første billeder herunder er fra museet.

Efter Nordkapp gik turen til "nordlysbyen" **Alta**. Her besøgte vi bl.a. Alta museum, hvor vi kom mere end 6.000 år tilbage i tiden med et enormt helleristningsområde. Et billede herfra ses ovenover til højre. Det var en meget spændende og oplevelsesrig tur. Til sidst får I et par turistbilleder fra Nordkapp og Lofoten.

